

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 10. heinäkuuta 2012 (16.07)
(OR. en)**

12402/12

**Toimielinten välinen asia:
2012/0169 (COD)**

**EF 167
ECOFIN 690
CONSOM 97
CODEC 1879**

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komissio
Päivä:	5. heinäkuuta 2012
Kom:n asiak. nro:	COM(2012) 352 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI sijoitustuotteita koskevista avaintietoasiakirjoista

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena komission ehdotus, joka on saapunut Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille Uwe Corsepiukselle johtaja Jordi Ayet Puigarnaun lähettämällä kirjeellä.

Liite: COM(2012) 352 final

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 3.7.2012
COM(2012) 352 final

2012/0169 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

sijoitustuotteita koskevista avaintietoasiakirjoista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2012) 187 final}

{SWD(2012) 188 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Tämän ehdotuksen aiheena on avoimuuden lisääminen yksityissijoittajille tarkoitetuilla sijoitusmarkkinoilla.

Vähittäissijoitustuotteilla – joita ovat sijoitusrahastot, strukturoidut vähittäistuotteet ja tietyt sijoitustarkoituksiin käytettyjen vakuutus sopimusten tyypit – on keskeinen merkitys EU:n kansalaisille, sillä niiden avulla kansalaiset voivat kerätä säästöjä ja tehdä sijoituksia. Lisäksi vähittäissijoitustuotteet ovat mukana tehostamassa pääomamarkkinoita, joilla rahoitetaan EU:n talouskasvua.

Yksityissijoittajien sekä vähittäissijoitustuotteiden suunnittelijoiden ja niitä sijoittajille myyvien osapuolten tiedoissa sijoitustuotteista on kuitenkin epäsuhtaa. Yksityissijoittajilla ei sen vuoksi ole hyviä valmiuksia suojata omia etujaan. Yksityissijoittajat saavat usein hämmäntäviä ja aivan liian monimutkaisia tietoja sijoitusmahdollisuuksista, mikä vaikeuttaa tuotteisiin liittyvien riskien ja kustannusten arviointia tai vertailua. Tämä heikentää sijoitusmarkkinoiden tehokkuutta ja kasvattaa sijoittajien kustannuksia. Lisäksi se aiheuttaa suoraan myös sen, että yksityissijoittajat ostavat heille sopimattomia tuotteita, mikä aiheuttaa haittaa kyseisille sijoittajille joko odottamattomien kustannusten tai tappioiden ja käyttämättä jääneiden mahdollisuuksien tai pahimmassa tapauksessa elinikäisten säästöjen menettämisen vuoksi. Tämä vaikuttaa erittäin voimakkaasti yksittäisten ihmisten ja perheiden hyvinvointiin.

Se, mitä tietoja nykyisin annetaan, vaihtelee kunkin tuotteen oikeudellisen muodon eikä sen taloudellisen luonteen tai yksityissijoittajille aiheutuvien riskien mukaan. Tietojen vertailukelpoisuudessa, ymmärrettävyydessä ja esitystavassa on eroja, joiden vuoksi keskivertosijoittajalla voi olla ongelmia tarpeellisten vertailujen tekemisessä tuotteiden välillä. Tuotetietojen antamisessa keskitytään usein enemmän hillitsemään tuotteiden kehittäjille aiheutuvia oikeudellisia riskejä kuin tarjoamaan mahdollisille asiakkaille tehokasta, avointa ja tasapainoista tietoa asiakkaan kannalta ymmärrettävässä ja käyttökelpoisessa muodossa. Tiedot – muu kuin mainonta – esitetään tyypillisesti liian monisanaisesti, eikä niissä tuoda riittävän selkeästi esiin keskeisiä kohtia tai tietoja.

Näiden kysymysten ratkaisemisen merkitys on korostunut finanssikriisin myötä. Yksityissijoittajat ovat kärsineet tappioita sijoituksissa, joihin liittyvät riskit eivät olleet läpinäkyviä tai sijoittajien kannalta ymmärrettävässä muodossa. Lisäksi vähittäismarkkinoille tarkoitettuja sijoitustuotteita, kuten strukturoituja vähittäistuotteita tai sijoitustarkoituksiin käytettyjä vakuutus sopimuksia, on usein markkinoitu ja markkinoidaan edelleen yksityissijoittajille säästötilien kaltaisten yksinkertaisten tuotteiden korvikkeina, vaikka yksityissijoittajat eivät välttämättä ole tietoisia näiden tuotteiden välisistä eroista. Tämä tilanne on johtanut sijoittajien luottamuksen romahtamiseen: eri puolilla EU:ta äskettäin toteutetun kuluttajatutkimuksen mukaan kuluttajat luottavat rahoituspalveluihin vähemmän kuin mihinkään muuhun toimialaan.

Luottamuksen palauttaminen ja vakauttaminen on ensisijaisen tärkeää. Tässä yhteydessä on olennaista parantaa läpinäkyvyyttä koskevia säännöksiä, jotta ne hyödyttävät yksityissijoittajia ja palvelevat heidän tarpeitaan.

EU on jo toteuttanut innovatiivisia toimia laatimalla yhteissijoitusyritysten sijoittajille annettavan avaintietoasiakirjan (UCITS KIID). Asiakirjassa oli uutuuksena se, että lähtökohtana oli tietojen antamista koskevien käytäntöjen perusteellinen testaaminen yksityissijoittajien itsensä kanssa. Tavoitteena oli annettavien tietojen tiivistäminen, yksinkertaistaminen ja fokusointi mahdollisimman suuressa määrin sekä sen varmistaminen, että tiedot ovat keskivertoyksityissijoittajan kannalta ymmärrettävässä muodossa.

Vaikka yhteissijoitusyrityksiä koskevien tietojen antamista on näin ollen jo parannettu, tämä ei yleisemmin koske vähittäismarkkinoille tarkoitettujen sijoitustuotteiden valikoimaa. Tarkoituksena onkin nyt parantaa tietojen antamista kaikista tällaisista tuotteista. Eurooppalaisten yksityissijoittajien olisi aina saatava tiivistettyjä, vertailukelpoisia ja vakiomuotoisia tietoja asiakirjoissa, joita kutsutaan tässä perusteluosassa avaintietoasiakirjoiksi, riippumatta siitä, mitä sijoitustuotetta sijoittajat aikovat hankkia.

Tämän EU:n laajuista avaintietoasiakirjaa koskevan ehdotuksen lähtökohtana on talous- ja rahoitusasioiden neuvoston toukokuussa 2007 Euroopan komissiolle esittämä pyyntö, jonka mukaan komission olisi tutkittava, kuinka johdonmukaisesti EU:n oikeutta sovelletaan erityyppisiin vähittäismarkkinoille tarkoitettuihin sijoitustuotteisiin.

Ensimmäisessä vaiheessa – huhtikuussa 2009 – komissio antoi tiedonannon vähittäismarkkinoille tarkoitetuista paketoituista sijoitustuotteista. Komissio totesi tiedonannossaan, että kestävä ja tyydytystä tuottava sääntely-ympäristö vähittäismarkkinoille tarkoitettujen sijoitustuotteiden myynnille ja niitä koskevien tietojen antamiselle saadaan aikaan vain Euroopan tasolla tehtävällä lainsäädäntömuutoksella, sillä tehokkaiden sääntöjen puuttuminen Euroopan tasolla on aiheuttanut epäyhtenäisyyttä eri aloilla sovellettavissa käytännöissä. Tiedonannossa otettiin esille kaksi alaa, joilla tarvitaan jatkotoimia: myyntiin sovellettavat säännöt ja tuotetietojen antamista koskevat säännöt. Tämä ehdotus koskee näistä jälkimmäistä eli tuotetietojen antamista.

Ehdotus esitetään asetuksena, jota täydennetään yksityiskohtaisilla delegoiduilla säädöksillä / täytäntöönpanosäädöksillä. Asetuksessa vahvistetaan toimintalinjaa ja sisältöä koskevat yleisperiaatteet. Ehdotetuissa delegoiduissa säädöksissä / täytäntöönpanosäädöksissä standardoitaisiin mahdollisimman laajasti tällä asetuksella vaadittujen tietojen esitystapa. Toimenpiteitä kuitenkin mukautettaisiin tarvittaessa muiden vähittäismarkkinoille tarkoitettujen sijoitustuotteiden erityispiirteisiin ja vaihteleviin riskiprofiileihin sen varmistamiseksi, että yksityisasiakkaat saavat aina tietoon perustuvien päätösten tekemiseen tarvittavat avaintiedot. Kyseiset yksityiskohtaiset toimenpiteet sisältyvät viime kädessä samaan pakettiin ehdotetun asetuksen kanssa. Ne vaikuttavat avaintietoasiakirjojen käyttöönottoon liittyviin kokonaiskustannuksiin, ja sen vuoksi niihin liittyvistä eri toimintavaihtoehtoista laaditaan erikseen perusteellinen vaikutusten arviointi.

Tämä ehdotus on osa laajempaa lainsäädäntöpakettia, jonka tarkoituksena on palauttaa kuluttajien luottamus finanssimarkkinoihin. Paketissa on kaksi osaa, joista ensimmäinen koskee vakuutusdustudirektiivin 2002/92/EY (IMD) mittavaa uudistamista sen varmistamiseksi, että asiakkaat saavat korkeatasoisen suojan ostaessaan vakuutustuotteita. Paketin toisen osan tarkoituksena on lujittaa yhteissijoitusyrityksen säilytysyhteisön toimintaa. Yhteissijoitusyritysdirektiivissä säädetty säilytysyhteisöjärjestelmä kuuluu sijoittajansuojan kulmakiviin. Jotta järjestelmä toimisi tehokkaasti myös jatkossa, direktiiviin 2009/65/EY ehdotetaan kohdennettuja muutoksia.

Tässä asetuksessa ehdotettavilla tuotetietojen antamista koskevilla toimenpiteillä täydennetään erityisesti sijoitusneuvontaa ja myyntipalveluita koskevia sijoittajansuojatoimenpiteitä. Strukturoitujen talletusten myyntiä käsitellään ehdotuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusvälineiden markkinoista ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY kumoamisesta.¹ Vakuutusedustusedirektiivin tarkistamisessa keskitytään erityisesti parantamaan myyntisääntöjä, joita sovelletaan sijoitusmuotoisiin vakuutustuotteisiin.

2. INTRESSITAHOJEN KUULEMISEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINNIN TULOKSET

Ehdotus perustuu kaikkien sidosryhmien kanssa käydyn laajan vuoropuhelun ja kuulemisen tuloksiin.

Kuulemiskierros jakautui kahteen vaiheeseen: ensimmäinen vaihe käynnistettiin neuvoston esittämän pyynnön jälkeen mutta ennen komission tiedonannon julkaisemista vuonna 2009. Tässä vaiheessa esitettiin lokakuussa 2007 myös kirjallinen kannanottopyyntö, josta julkistettiin maaliskuussa 2008 palauteyhteenveto. Lisäksi toukokuussa 2008 järjestettiin työpaja alan edustajien kanssa ja heinäkuussa 2008 järjestettiin korkean tason avoin kuulemistilaisuus. Tiedonannon antamisen jälkeen järjestetyssä kuulemiskierroksen toisessa vaiheessa keskityttiin enimmäkseen tietojen antamista koskevien toimien konkreettisiin osatekijöihin. Lokakuussa 2009 järjestettiin toinen työpaja ja joulukuussa 2009 julkaistiin tilannekatsaus.

Tason 3 kolme kansallisten valvontaviranomaisten komiteaa – Euroopan pankkivalvontaviranomaisten komitea (CEBS), Euroopan vakuutus- ja työeläkevalvontaviranomaisten komitea (CEIOPS) ja Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komitea (CESR) – tekivät samaan aikaan yhteistyötä kehittääkseen pohdintojaan tästä aiheesta. Komiteoiden työskentelyn ensimmäisiä tuloksia olivat komissiolle 18. marraskuuta 2009 annetut kolme alakohtaista raporttia. Toimenpiteiden monialaisen luonteen vuoksi päätettiin perustaa vuonna 2009 vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja sijoitustuotteita käsittelevä tason 3 työryhmä, joka antoi vuotta myöhemmin komissiolle loppuraporttinsa.

Komissio käynnisti marraskuussa 2010 konkreettisia vaihtoehtoja käsittelevän julkisen kuulemisen. Komissio sai noin 140 vastausta, jotka on julkaistu komission verkkosivustolla. Vastaukset osoittivat, että alan edustajien, kuluttajien ja jäsenvaltioiden etuja ajavat sidosryhmät kannattavat tätä aloitetta ja ehdotettua laaja-alaista toimintatapaa. Näkemyserot liittyivät pääasiassa järjestelmän mitoittamiseen ja siihen, missä laajuudessa yhteissijoitusyritysten avaintietokäytäntöä voitaisiin soveltaa muihin vähittäismarkkinoilla tehtäviin sijoituksiin.

Näiden kuulemisten lisäksi on käyty keskusteluja kuluttajien edustajien (FIN-USE, finanssipalvelujen kuluttajaryhmä (FSCG) ja finanssipalvelujen käyttäjäryhmä (FSUG)), sääntelyviranomaisten (rahoituspalvelukomitea, Euroopan arvopaperikomitea ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkekomitea) sekä alan edustajien kanssa.

¹ KOM(2011) 656 lopullinen.

Tämä ehdotus perustuu tason 3 komiteoiden (CEBS, CEIOPS ja CESR²) työskentelyyn ja kuulemisissa, erityisesti työpajoissa, ja sidosryhmien kanssa pidetyissä kokouksissa, sekä yhteissijoitusyrityksiä varten kehitetystä sijoittajan avaintietojärjestelmästä saatuihin kokemuksiin.

Komissio arvioi eri toimintavaihtoehtojen vaikutuksia parempaa sääntelyä koskevan politiikan mukaisesti. Toimintavaihtoehdot liittyivät uuden järjestelmän soveltamisalaan, standardoinnin tasoon, tietojen antamisesta vastaavaan tahoon ja siihen, kuinka tietojen antaminen yksityissijoittajille tapahtuisi mahdollisimman tehokkaasti. Vaikutusten arvioinnin tueksi esitettiin monia tutkimuksia, kuten yksityissijoittajien käyttäytymistä käsittelevä innovatiivinen tutkimus.

Vaikutustenarviointilautakunta käsitteli vaikutustenarviointiraportin luonnosta, ja tämän jälkeen raporttiin tehtiin tarkistuksia lautakunnan 15. huhtikuuta 2011 päivätyn myönteisen lausunnon perusteella. Parannuksista voidaan mainita muun muassa ehdotuksen ja muiden sijoittajansuojaa koskevien toimenpiteiden, myös myyntikäytäntöjä koskevien toimenpiteiden, vuorovaikutuksen täsmentäminen, ehdotuksen vaikutuspiiriin kuuluvien tuotteiden ja yhteisöjen konkreettisen soveltamisalan selkiyttäminen, ehdotusten ja muiden unionin oikeuden alojen mahdollisen vuorovaikutuksen tarkentaminen, toimintavaihtoehtoista laaditun analyysin syventäminen ja laajentaminen sekä kustannus- ja hyötyarvioiden tarkempi mukauttaminen yhteissijoitusyrityksiä koskeviin aiempiin toimenpiteisiin. Lisäksi muista sijoittajan päätöksenteon kannalta merkityksellisistä seikoista laadittua analyysia syvennettiin, jotta siitä ilmenisi yksiselitteisemmin, että tietojen antaminen sijoittajille on vain yksi kyseisistä seikoista ja että neuvonantajien tai myyjien asema voi olla monissa konkreettisissa myyntitilanteissa olennainen sijoittajien valintoja määräävä tai niihin vaikuttava tekijä.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

3.1. Oikeusperusta

Ehdotus perustuu SEUT-sopimuksen 114 artiklaan. Ehdotuksessa vahvistetaan yhtenäiset säännöt sijoitustuotteista yksityissijoittajille annettavista tiedoista. Tarkoituksena on varmistaa, että yksityissijoittajilla on valmiudet ymmärtää vähittäismarkkinoille tarkoitettujen sijoitustuotteiden keskeiset ominaisuudet ja riskit sekä vertailla eri tuotteiden ominaisuuksia. Lisäksi pyritään varmistamaan, että sijoitustuotteiden kehittäjien ja tuotteiden myyjien toimintaedellytykset ovat tasapuoliset. Tavoitteena on luoda yhtenäiset edellytykset sille, kuinka unioniin sijoittautuneet sijoittajat saavat tietoa sijoitustuotteista tiiviin asiakirjan muodossa ja kuinka tiedot annetaan heille. Sen vuoksi tässä ehdotuksessa yhdenmukaistetaan sijoitustuotteita koskevien tietojen antamiseen liittyvät toimintaedellytykset kaikkien yksityishenkilöille tarkoitettujen sijoitustuotteiden markkinoilla toimivien, tuotteiden kehittäjien, tuotteita myyvien henkilöiden ja sijoittajien osalta.

Erilaiset säännöt, jotka vaihtelevat sen mukaan, mikä toimiala tarjoaa sijoitustuotteet ja millaista sääntelyä alalla sovelletaan kansallisella tasolla, merkitsevät epätasapuolisia toimintaedellytyksiä eri tuotteille ja jakelukanaville, mikä luo lisäesteitä finanssipalvelujen ja -tuotteiden sisämarkkinoille. Jäsenvaltiot ovat jo toteuttaneet erilaisia koordinoimattomia toimia sijoittajansuojatoimenpiteissä olevien puutteiden korjaamiseksi, ja on todennäköistä,

² CEBS, CEIOPS ja CESR ovat Euroopan pankkiviranomaisen (EPV), Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EVLEV) ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (EAMV) edeltäjiä.

että ne jatkaisivat niiden toteuttamista. Vähittäismarkkinoille tarkoitetuilla sijoitustuotteilla käydään yhä laajemmin kauppaa rajojen yli. Kansallisten toimintatapojen väliset erot aiheuttavat kuitenkin eroja sijoittajansuojan tasossa, kasvattavat kustannuksia ja lisäävät epävarmuutta tuotteiden tarjoajien ja jakelijoiden keskuudessa. Tämä on esteenä yksityissijoittajille tarkoitettujen sijoitustuotteiden markkinoiden rajat ylittävän kehityksen jatkumiselle. Rajat ylittävä kehitys edellyttäisi myös sitä, että unionissa saatavilla olevia erityyppisiä tuotteita olisi helppo vertailla keskenään. Sijoittajille annettaviin tietoihin sovellettavat erilaiset vaatimukset vaikeuttavat suuresti tuotevertailua. Tällaiset erilaiset säännöt voivat estää perusvapauksien toteutumista, ja niillä voi siten olla suora vaikutus sisämarkkinoiden toimintaan. Yhteissijoitusyritysten osalta saatu kokemus myös viittaa siihen, että erilaisten kansallisten lähestymistapojen soveltaminen tietojen antamiseen voi vääristää kilpailua huomattavasti. Ehdotuksen tarkoituksenmukainen oikeusperusta on näin ollen SEUT-sopimuksen 114 artikla.

Asetus katsotaan tämän ehdotuksen tavoitteiden kannalta sopivaksi ja tarpeelliseksi välineeksi. Toimenpide koskee vain tietojen antamista yksityissijoittajille. Se ei kata tuotteiden kehittäjien, sijoitustuotteiden myyjien tai sijoittajien muita oikeuksia tai velvoitteita, joiden tapauksessa direktiivi voisi olla tarkoituksenmukainen oikeudellinen väline. Kokemus on osoittanut, että jos tuotetiedoissa on tarkoitus antaa standardoituja tietoja, joiden perusteella sijoittajat voivat vertailla eri sijoitustuotteita, tämä voidaan saavuttaa vain suoraan sovellettavilla säännöksillä, jotka eivät edellytä jäsenvaltioiden toteuttavan lisätoimenpiteitä niiden panemiseksi täytäntöön. Jos tietojen sisältöä ja muotoa koskevissa vaatimuksissa olisi jäsenvaltioiden välillä eroja sen seurauksena, että direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, markkinatoimijoiden toimintaedellytykset olisivat epätasapuoliset ja sijoittajansuojan taso epäyhtenäinen. On tärkeää, että yksityisille osapuolille asetetaan tällä asetuksella tietojen antamisen valmistelua ja toteutusta koskevia suoria velvoitteita ja että velvoitteiden soveltamisala ei riipu kansallisista täytäntöönpanotoimenpiteistä.

3.2. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate

Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti (SEU-sopimuksen 5 artiklan 3 kohta) toimia on toteutettava EU:n tasolla vain, jos jäsenvaltiot eivät voi yksin saavuttaa suunniteltuja tavoitteita riittävällä tavalla, vaan ne voidaan ehdotetun toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin EU:n tasolla.

Tälle ehdotukselle asetettuja tavoitteita – tasapuolisten toimintaedellytysten luominen koko EU:hun eri tuotteiden kehittäjille ja sijoitustuotteita myyville henkilöille sekä sijoittajansuojan tason yhtenäistäminen avoimuutta koskevilla yhdenmukaistetuilla säännöillä – ei voida saavuttaa jäsenvaltioiden tasolla toteutettavilla toimilla. Kansallisilla toimintatavoilla voi olla myönteisiä vaikutuksia sijoittajansuojaan niitä toteuttavissa jäsenvaltioissa. Kansalliset toimintatavat rajoittuvat kuitenkin luontaisesti kyseisen jäsenvaltion alueeseen. Lisäksi niihin liittyy riski, että tietojen antamisessa sijoittajille noudatetaan erilaisia toimintatapoja. Niillä ei voida luoda koko unioniin tasapuolisia toimintaedellytyksiä sijoitustuotteiden kehittäjille ja myyjille eikä yhtenäistä sijoittajansuojan tasoa, kun kyseessä on tietojen antaminen sijoittajille. Tämän vuoksi tarvitaan toimia Euroopan tasolla.

Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti (SEU-sopimuksen 5 artiklan 4 kohta) tämän aloitteen tavoitteiden saavuttamiseksi on tarpeen ja aiheellista vahvistaa periaatteet vähittäismarkkinoille tarkoitetuista sijoitustuotteista annettavien tietojen sisällöstä ja muodosta sekä säännöt kyseisten tietojen laatimisesta ja antamisesta yksityissijoittajille.

Tällaisia vaatimuksia olisi kehitettävä edelleen tasolla 2, jotta toimenpiteet saadaan yhtenäistettyä eri toimialoilta lähtöisin olevien sijoitustuotteiden vertailun helpottamiseksi.

3.3. SEUT-sopimuksen 290 ja 291 artiklan noudattaminen

Kolmen eurooppalaisen valvontaviranomaisen – EPV:n, EVLEV:n ja EAMV:n – perustamisasetuksia³ alettiin soveltaa 1. tammikuuta 2011. Komissio haluaa tältä osin palauttaa mieliin SEUT-sopimuksen 290 ja 291 artiklaan liittyvät lausumat, jotka se esitti, kun kyseiset asetukset hyväksyttiin 23. syyskuuta 2009. Se totesi lausumissaan seuraavaa: ”Sääntelystandardien hyväksymisprosessin osalta komissio korostaa finanssipalvelualan ainutlaatuista luonnetta, joka johtuu Lamfalussy-rakenteesta ja joka on nimenomaisesti tunnustettu SEUT-sopimukseen liitetystä julistuksessa 39. Komissio epäilee kuitenkin vahvasti, ovatko rajoitukset, jotka koskevat sen asemaa delegoituja säännöksiä ja täytäntöönpanotoimenpiteitä hyväksyttäessä, SEUT 290 ja 291 artiklan mukaisia.”.

3.4. Ehdotuksen yksityiskohtainen kuvaus

3.4.1. Sijoitustuotteet, joista olisi esitettävä avaintietoasiakirja, kun niitä myydään yksityisasiakkaille

Sijoitustuotteet voidaan kehittää siten, että niiden oikeudellinen muoto vaihtelee. Tämä merkitsee, että eri toimialoilla tarjotaan samaa sijoitusmahdollisuutta. Tällainen kehitystapa voi antaa vaikutelman, että tuotteet ovat suhteellisen erilaisia, vaikka niiden taloudellinen tarkoitus on samankaltainen (esimerkiksi rahasto, talletus ja sijoitussidonnainen vakuutus sopimus saattavat näyttää hyvin erilaisilta, vaikka niillä saatetaan tarjotaan yhtä lailla samaa sijoitusmahdollisuutta). Kaikilla näillä tuotteilla pyritään täyttämään suhteellisen yksinkertainen tarve: riskittömän tuottoasteen ylittävä pääomanmuodostus. Siinä, mitä tuotteet tarjoavat, on eroja – osassa tuotteita mahdollisuus pääomanmuodostukseen on yhdistetty pääomatakuuseen, osassa ei ja joissakin sijoitusosuus on yhdistetty toiseen osuuteen (kuten henkivakuutusetuksien tarjontaan). Kaikki tuotteet myydään kuitenkin yksityissijoittajille näiden kääntyessä suoraan rahoituksenvälittäjien tai tuotteiden kehittäjien puoleen hankkiakseen pääomanmuodostustarpeensa täyttäviä tuotteita.

Tällaiset sijoitustuotteet altistavat sijoittajan omaisuuserien markkina-arvon tai niistä kertyvien maksujen vaihteluille. Altistuminen ei ole suoraa, kuten esimerkiksi silloin, kun sijoittaja ostaa itse tiettyjä omaisuuseriä. Tuotteet ja niiden kehittäjät toimivat sen sijaan välittäjinä sijoittajan ja markkinoiden välillä yhdistelemällä omaisuuseriä tai käyttämällä muita suorasta omistuksesta poikkeavia järjestelyitä (nk. paketointi). Tällaisia järjestelyitä voivat olla esimerkiksi monien sijoittajien pääoman yhdisteleminen yhteissijoitusten mahdollistamiseksi tai riskeille altistumisen muokkaaminen johdannaisinstrumenttien käytön avulla. Nämä tekniikat voivat lisätä tuotteen monimutkaisuutta, kustannuksia ja vaikeaselkoisuutta. Ne voivat kuitenkin myös mahdollistaa riskin hajauttamisen ja tuottaa muita etuja, joita sijoittaja ei pystyisi saamaan yksin. Ne mahdollistavat sijoittajien tehokkaamman osallistumisen sijoitusmarkkinoille, syventävät pääomamarkkinoita ja parantavat niiden sijoittajien valinnanvaraa, jotka haluavat monipuolistaa sijoitusriskejään. Kaikkien tällaisten tuotteiden kattamiseksi tässä asetuksessa olevassa sijoitustuotteiden määritelmässä viitataan suoraan tähän ”paketoituun” muotoon. Huhtikuussa 2009 annetussa komission tiedonannossa viitataan nimenomaisesti vähittäismarkkinoille tarkoitettuihin

³ Asetus (EU) N:o 1093/2010, asetus (EU) N:o 1094/2010 ja asetus (EU) N:o 1095/2010, EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12.

paketoituihin sijoitustuotteisiin (PRIPS). Paketoitujen sijoitusten asettaminen keskiöön konkretisoidaan tässä asetuksessa kuulemisten tulosten perusteella viittaamalla omaisuuserien hallussapidon välillisyyteen.

Tällainen määritelmä kattaisi tuotteet, joilla on pääomatakuut, ja tuotteet, joille taattaisiin pääoman lisäksi myös tietty osa tuotosta, suljetut ja avoimet sijoitusrahastot, mukaan lukien yhteissijoitusyritykset, strukturoidut tuotteet kaikissa muodoissaan (esimerkiksi paketoitujen tuotteet, kuten vakuutukset, rahastot, arvopaperit tai pankkituotteet), vakuutusalan tuotteet, joiden takaisinostoarvo määräytyy välillisesti vakuutusyrityksen omien sijoitusten tuottojen tai jopa vakuutusyrityksen itsensä kannattavuuden mukaan, sekä johdannaisinstrumentit. Joitakin näistä tuotteista voidaan käyttää yksityisten vähittäiseläketuotteiden tavoin, ts. karttumisvälineinä eläkesuunnittelua varten.

Kyseisen määritelmän mukaan tämä asetus ei kata seuraavia tuotteita:

- tuotteet, joiden täsmällinen tuottoaste on vahvistettu ennakoon tuotteen koko elinkaaren ajaksi, koska muiden omaisuuserien arvon vaihtelut eivät tuolloin vaikuta maksettavaan määrään (sijoitusriski on nolla),
- tavalliset osakkeet ja joukkovelkakirjat siltä osin kuin ne eivät sisällä muuta järjestelyä kuin asianomaisten omaisuuserien suoran hallussapidon,
- strukturoimattomat talletukset, ts. talletukset, jotka määräytyvät esimerkiksi Euribor- tai Libor-koron perusteella,
- vakuutustuotteet, joista saadaan vain vakuutusetuksia, kuten puhtaat turvavakuutustuotteet tai vahinkovakuutustuotteet, joilla ei ole yhden tai useamman kohde-etuutena olevan omaisuuserän tai viitearvon arvonvaihteluille alttiina olevaa takaisinostoarvoa,
- direktiivin 2003/41/EY tai direktiivin 2009/138/EY soveltamisalaan kuuluvat ammatilliset lisäeläkejärjestelmät.
- eläketuotteet, joiden osalta kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan työnantajan rahoitusosuutta ja joissa työntekijä ei voi valita eläketuotteen tarjoajaa.

Sillä, miten maksut suoritetaan, ei olisi merkitystä asetuksen soveltamisalan määrittämisestä kannalta: tuotteet, joista saadaan tuloa, joista saadaan kertaluonteinen maksu erääntymispäivänä tai joihin sovelletaan jotakin muuta järjestelyä, kuuluisivat aina asetuksen soveltamisalaan sikäli kuin ne ovat yleisen määritelmän mukaisia.

Määritelmä ei sisällä viittausta tuotteisiin, jotka on tarkoitettu vähittäismarkkinoille, vaikka monet sijoitustuotteet on suunniteltu siten, että kohderyhmänä ovat alusta pitäen yksityisasiakkaat. Tämä johtuu siitä, että vasta myyntipisteessä voidaan todeta, että tuote menee vähittäismyyntiin, kun jakelija myy tietyn sijoitustuotteen yksityisasiakkaalle tai antaa kyseistä tuotetta koskevaa neuvontaa. Tuotetta koskevat tiedot on kuitenkin aina annettava, kun asetuksen soveltamisalaan kuuluva tuote myydään yksityissijoittajalle.

3.4.2. Vastuu avaintietoasiakirjan laatimisesta – 5 artikla

Vastuu avaintietoasiakirjan laatimisesta kuuluu ehdotuksen mukaan nimenomaisesti asetuksessa tarkoitettulle sijoitustuotteen kehittäjälle. Ehdotuksen mukaan kyse on henkilöstä, joka kehittää sijoitustuotteen, mutta kyse voi olla myös henkilöstä, joka on muuttanut

olennaisesti olemassa olevan sijoitustuotteen riski- tai kustannusrakennetta. (Jos yhteisö yhdistelee muiden tuotteita, se katsottaisiin tuotteen kehittäjäksi.) Tämä määritelmä kattaisi tilanteen, jossa tietyn rahoitustuotteen alkuperäisellä kehittäjällä ei ole määräysvaltaa lopputuotteeseen nähden. Kaikki muutokset, joita tehdään alkuperäiseen tuotteeseen, eivät saa aikaan tällaista vastuun siirtymistä. Muutokset, jotka muuttavat tuntuvasti sijoitustuotteen keskeisiä ominaisuuksia, kuten sen riski-hyötyprofiilia tai kustannuksia, on kuitenkin katsottava tuotteen jälleenkehitykseksi, kuten 4 artiklassa täsmennetään. Sillä, että annettavien tietojen laadinta annetaan osittain tai kokonaan kolmansien osapuolten tehtäväksi, kuten voi tapahtua yhteistoiminnassa jakelijoiden kanssa, ei ole vaikutusta tuotteen kehittäjän kokonaisvastuuseen avaintietoasiakirjasta.

3.4.3. Avaintietoasiakirjan muoto ja sisältö – 6–11 artikla

Yhteissijoitusyritysten sijoittajille annettavaa avaintietoasiakirjaa koskevan järjestelmän periaatteet laajennetaan tällä asetuksella koskemaan myös muita vähittäismarkkinoille tarkoitettuja sijoitustuotteita. Kaikkien avaintietoasiakirjojen ulkoasu olisi standardoitava, ja niiden sisältö olisi suunniteltava siten, että siinä keskitytään yleistajuisesti esitettyihin avaintietoihin. Näin voidaan parantaa tietojen vertailukelpoisuutta ja ymmärrettävyyttä yksityissijoittajien kannalta.

Avaintietoasiakirja olisi nähtävä tilaisuutena kommunikoida tehokkaasti ja yksinkertaisesti mahdollisten sijoittajien kanssa. Tämän vuoksi ehdotuksessa annetaan selkeät ohjeet asiakirjan muodosta ja kielestä. Asiakirjan on oltava lyhyt, se on kirjoitettava ytimekkäästi ja yleiskielellä välttämättä ammattikielen käyttöä, jotta tyypillinen keskivertoyksityssijoittaja kykenee ymmärtämään sen. Lisäksi asiakirja on laadittava yhtenäisen mallin mukaan, jotta sijoittajat voivat helposti vertailla eri sijoitustuotteita toisiinsa. Avaintietoasiakirjan olisi oltava erillinen asiakirja, mikä tarkoittaa sitä, että yksityissijoittajien ei pitäisi joutua lukemaan muita asiakirjoja saadakseen käsityksen sijoitustuotteen keskeisistä ominaisuuksista ja tehdäkseen tietoon perustuvan sijoituspäätöksen. Avaintietoasiakirja olisi myös pidettävä selkeästi erillään markkinointiaineistosta.

Ehdotuksessa täsmennetään sijoitustuotteen keskeiset osatekijät, joita olisi kuvailtava avaintietoasiakirjassa. Näitä ovat tuotteen ja sen kehittäjän tunnistetiedot, tuotteen luonne ja keskeiset ominaisuudet, mukaan lukien se, saattaako sijoittaja menettää pääomaa, tuotteen riski-hyötyprofiili, kustannukset ja mahdolliset aiemmat tulokset. Erityistuotteista voidaan antaa lisätietoja, ja yksityisten eläketuotteiden tapauksessa olisi annettava tietoa mahdollisista kehitysnäkymistä. Ehdotuksessa vahvistetaan yhteinen malli ja osioitten järjestys vertailukelpoisuuden parantamiseksi. On erittäin tärkeää, että asiakirjassa ei anneta liikaa tietoa, jotta se ei olisi liian monimutkainen yksityissijoittajan kannalta. Avaintietoasiakirjan pitämiseksi tiiviissä muodossa siihen ei pitäisi lisätä ylimääräisiä tietoja.

Näiden vaatimusten tueksi olisi annettava delegoituja asetuksia ja vahvistettava teknisissä standardeissa menetelmiä määritettäviä riskejä ja kustannuksia koskevien yhteenvedotietojen laskemiseksi. Näin varmistettaisiin se, että tiedot, jotka annetaan järjestelmän soveltamisalaan kuuluvista lukuista tuotteista, ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Täydentävillä lisähankkeilla voitaisiin edistää tuntuvasti tämän hankkeen onnistumista. Tällaisia lisähankkeita voisivat olla yhteisten termistöjen kehittäminen tai selkeän kielen käyttöä koskevien parhaiden käytäntöjen jakaminen.

Ehdotuksessa kuvailaan myös lisätoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on avaintietoasiakirjan pitäminen ajan tasalla ja asianmukaisten viitetietojen lisääminen asiakirjan liitteenä oleviin markkinointitietoihin.

Ehdotuksessa tarkennetaan sijoitustuotteen kehittäjän vastuuvastuuvelvollisuus, joka perustuu avaintietoasiakirjaan, ja tuotteen kehittäjää koskeva todistustaakka. Tuotteen kehittäjän on osoitettava noudattaneensa asetusta, jos yksityissijoittaja esittää korvaushakemuksen.

3.4.4. Velvollisuus antaa avaintietoasiakirja – 12 ja 13 artikla

Ehdotuksessa edellytetään, että avaintietoasiakirja on toimitettava yksityissijoittajille (sen sijaan, että se asetetaan pelkästään tarjolle). Osapuolen (joko jakelijan tai suoramyyntin tapauksessa tuotteen kehittäjän), joka myy tuotteen yksityissijoittajalle, on annettava tiedot mahdolliselle sijoittajalle hyvissä ajoin ennen kaupan tekemistä. Toimitusajankohta on ensisijaisen tärkeä, sillä jotta asiakirjalla olisi vaikutusta, se on toimitettava ennen sijoituspäätöksen tekemistä. Asetusehdotuksessa jätetään kuitenkin jonkin verran joustovaraa sellaisten jakelumuotojen ajoituksen osalta, joihin ei liity henkilökohtaisia tapaamisia. Ehdotuksessa on myös vaatimuksia siitä, millä välineillä avaintietoasiakirja voidaan toimittaa yksityissijoittajille, ja siihen sisältyy myös edellytyksiä, joiden tarkoituksena on mahdollistaa asiakirjojen toimitus muussa kuin painetussa muodossa. Näillä vaatimuksilla pyritään varmistamaan, että kyseiset välineet ovat tarkoituksenmukaisia myynnin kannalta ja että tiedot ovat jatkossakin yksityissijoittajan saatavilla. Yhdenmukaisten tulosten saavuttamiseksi yksityiskohtaiset tiedot menetelmästä, aikataulusta ja edellytyksistä, joita noudatetaan tietojen antamisessa yksityissijoittajille, täsmennetään delegoiduilla säädöksillä.

3.4.5. Valitukset, muutoksenhaku ja yhteistyö – 14–17 artikla

Ehdotus sisältää toimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan tehokkaat valitusmenettelyt sekä sijoitustuotteen kehittäjää silmällä pitäen että jäsenvaltioiden tasolla. Lisäksi ehdotuksessa on toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on varmistaa, että riidanratkaisumenettelyjen ja muutoksenhakekeinojen käyttöön on hyvät mahdollisuudet.

Ehdotuksen monialainen luonne – se kattaa pankki-, vakuutus- arvopaperi- ja rahastotuotteet – edellyttää laajennettua ja tehokasta yhteistyötä kaikkien alojen toimivaltaisilta viranomaisilta.

3.4.6. Hallinnolliset seuraamukset ja toimenpiteet – 18–22 artikla

Seuraamuksia koskevassa komission tiedonannossa⁴ vahvistetaan, että ”EU-sääntöjen asianmukaisen soveltamisen varmistaminen kuuluu ennen kaikkea kansallisille viranomaisille, joiden tehtävänä on estää finanssilaitoksia rikkomasta näitä sääntöjä ja rangaista sääntöjen rikkomisesta omalla oikeudenkäyttöalueellaan”. Tiedonannossa korostetaan kuitenkin myös sitä, että kansallisten viranomaisten olisi toimittava yhtenäisesti ja koordinoitusti.

Tiedonannon ja muiden EU:n tasolla tehtyjen finanssialan aloitteiden mukaisesti tämä ehdotus sisältää säännöksiä seuraamuksista ja toimenpiteistä, joilla pyritään yhdenmukaistamaan

⁴ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle seuraamusjärjestelmien lujittamisesta finanssipalvelujen alalla, 8. joulukuuta 2010 (KOM(2010) 716 lopullinen).

seuraamuksiin sovellettava toimintalinja johdonmukaisuuden varmistamiseksi. On tärkeää, että hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä sovelletaan aina, kun tämän ehdotuksen keskeisiä säännöksiä lyödään laimin, ja että seuraamukset ja toimenpiteet ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

3.4.7. Yhteissijoitusyrityksiä koskevat siirtymäsäännöt ja uudelleentarkastelulauseke – 23–25 artikla

Koska yhteissijoitusyritysten sijoittajille annettavan avaintietoasiakirjan käyttöönotosta on kulunut vain vähän aikaa, tässä asetuksessa säädettyjä avaintietoasiakirjaa koskevia vaatimuksia ei olisi tarkoituksenmukaista soveltaa tässä vaiheessa yhteissijoitusyrityksiin. Tästä syystä asetuksessa on siirtymäsäännös, jolla mahdollistetaan se, että yhteissijoitusyritykset voivat jatkaa direktiivin 2009/65/EY mukaisen sijoittajille annettavan avaintietoasiakirjan käyttöä viiden vuoden ajan tämän asetuksen voimaantulosta.

Tuossa vaiheessa komissio pystyisi arvioimaan, miten yhteissijoitusyrityksiä olisi kohdeltava ja pitäisikö yhteissijoitusyritysten sijoittajille annettavaa nykyistä avaintietoasiakirjaa muuttaa – ja jos pitäisi, miten – jotta tietoja olisi mahdollisimman helppo vertailla yhteissijoitusyritysten ja muiden sijoitustuotteiden, joista tämän asetuksen nojalla on annettava avaintietoasiakirja, välillä. Sen lisäksi, että harkitaan, millaisia mahdollisia muutoksia yhteissijoitusyritysten sijoittajille annettavan avaintietoasiakirjan sisältöön voitaisiin tehdä, on olemassa lukuisia vaihtoehtoja, joilla nämä muutokset voitaisiin saada aikaan oikeasuhteisella tavalla. Yksi vaihtoehto olisi pidentää tässä asetuksessa vahvistettua siirtymäjärjestelyä, eli yhteissijoitusyrityksiin sovellettaisiin ainoastaan direktiivin 2009/65/EY vaatimuksia, vaikkakin näitä vaatimuksia voitaisiin mukauttaa tietojen vertailtavuuden varmistamiseksi. Toinen vaihtoehto olisi muuttaa direktiiviä 2009/65/EY kumoamalla yhteissijoitusyritysten sijoittajille annettavaa avaintietoasiakirjaa koskevat säännökset ja siirtämällä yhteissijoitusyritysten osalta tietojen antamista koskevat aineelliset säännöt tähän asetukseen. Kolmas vaihtoehto olisi jättää yhteissijoitusyritysten sijoittajille annettavaa avaintietoasiakirjaa koskevat aineelliset säännöt yhteissijoitusyrityksiä koskevaan kehyksen mutta vahvistaa, että kyseinen asiakirja vastaa tämän asetuksen mukaista vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasiakirjaa. Vaihtoehtoja arvioitaessa olisi tarpeen mukaan yksilöitävä, millaisia muutoksia saattaa olla tarpeen tehdä tämän asetuksen mukaiseen avaintietoasiakirjaan.

Tässä asetuksessa säädetään, että sen mukaisten toimenpiteiden tehoavuutta on tarkasteltava uudelleen neljän vuoden kuluttua. Uudelleentarkastelu tapahtuu siis ennen edellä mainitun siirtymäkauden päättymistä, joten tuolloin voidaan jo tehdä päätelmiä siitä, onko yhteissijoitusyritysten kohtelu asianmukaista. Uudelleentarkastelussa olisi käsiteltävä myös sitä, olisiko tämän asetuksen soveltamisalaa laajennettava unionissa tarjottaviin uusiin tai innovatiivisiin sijoitustuotteisiin.

3.4.8. Vuorovaikutus muun kuluttajille annettavia tietoja koskevan unionin oikeuden kanssa

Tietojen antamista koskevien muiden unionin oikeudessa säädettyjen vaatimusten osalta olisi todettava, että tämän asetuksen mukainen avaintietoasiakirja on uusi tiedotusasiakirja, joka suunnitellaan tavalla, joka on räätälöity nimenomaisesti asiakirjan sisällön ja muodon sekä tavallisten yksityissijoittajien tarpeiden mukaan. Asiakirjaa käytetään eri tuotteiden tarkastelussa ja vertailussa ennen sijoituksen tekemistä. Avaintietoasiakirjan muoto ja tarkoitus eivät sen vuoksi vastaa täysin muita tietojen antamista koskevia vaatimuksia, kuten esitedirektiivin mukaista tiivistelmää tai Solvenssi II -direktiivin mukaisia tietojen antamista

koskevia vaatimuksia. Kyseisten tietojen antamisella on myös muita tavoitteita kuin avaintietojen antaminen yksityissijoittajille. Niitä ovat esimerkiksi avoimuus suhteessa finanssimarkkinoihin tai kokonaisvaltaisen käsityksen saaminen ehdotetun sopimuksen yksityiskohdista. Tämän vuoksi avaintietoasiakirja ei voi korvata helposti kyseisiä muita vaatimuksia vaan sitä sovelletaan niiden rinnalla. Tässä asetuksessa säädettävistä vaatimuksista saatavan kokemuksen perusteella voidaan kuitenkin ratkaista käytännössä, olisiko avaintietoasiakirjaa koskevia vaatimuksia kehitettävä edelleen, esimerkiksi siten, että niillä voidaan korvata tietyt unionin oikeuden mukaiset tietojen antamista koskevat vaatimukset.

Lisäksi avaintietoasiakirjaa koskevia vaatimuksia sovelletaan kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä annetun direktiivin ja sähköisestä kaupankäynnistä annetun direktiivin mukaisten vaatimusten ohella. Rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevat vaatimukset ovat palvelulähtöisiä, ja sähköisestä kaupankäynnistä annetun direktiivin mukaiset vaatimukset täydentävät muita unionin oikeuden mukaisia tiedotusvaatimuksia. Tämän vuoksi tämä asetus ei vaikuta kyseisiin direktiiveihin.

Ehdotus ei vaikuta EU:n talousarvioon, sillä sen mukaisten tehtävien hoito ei edellytä lisärahoitusta eikä lisähenkilöstöä. Euroopan valvontaviranomaisille kaavaillut tehtävät ovat osa kyseisille viranomaisille jo nyt kuuluvia vastuualueita. Asianomaisia viranomaisia koskevan hyväksytyn rahoitusselvityksen mukainen resurssien ja henkilöstön jako on sen vuoksi riittävä mainittujen tehtävien hoitamiseksi.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

sijoitustuotteita koskevista avaintietoasiakirjoista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen⁵,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon⁶,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁷,

ovat kuulleet Euroopan tietosuojavaltuutettua,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yksityissijoittajille tarjotaan yhä useammin laajaa erityyppisten sijoitustuotteiden valikoimaa heidän harkitessaan sijoituksen tekoa. Kyseisillä tuotteilla tarjotaan usein erityisiä sijoitusratkaisuja, jotka on suunniteltu yksityissijoittajien tarpeiden mukaan mutta jotka ovat usein monimutkaisia ja vaikeaselkoisia. Kyseisiin sijoitustuotteisiin sijoittaville annetaan nykyisin tietoja koordinoimattomalla tavalla, eikä yksityissijoittaja useinkaan pysty näiden tietojen avulla vertailemaan eri tuotteita toisiinsa ja saamaan käsitystä tuotteiden ominaisuuksista. Tämän vuoksi yksityissijoittajat ovat usein tehneet sijoituksia, joihin liittyviä riskejä ja kustannuksia he eivät ole täysin ymmärtäneet, minkä seurauksena he ovat toisinaan kärsineet odottamattomia tappioita.
- (2) Yksityissijoittajille tarjottavien sijoitustuotteiden läpinäkyvyyttä koskevien säännösten parantaminen on tärkeä sijoittajansuojatoimenpide ja ennakkoedellytys

⁵ EUVL ..., s. ...

⁶ EUVL ..., s. ...

⁷ EUVL C, s. .

yksityissijoittajien luottamuksen palauttamiseksi finanssimarkkinoihin. Ensimmäinen askel tähän suuntaan on jo otettu unionin tasolla siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/65/EY⁸ perustetun sijoittajalle annettavia avaintietoja koskevan järjestelmän kehittämisen kautta.

- (3) Erilaiset säännöt, jotka vaihtelevat sen mukaan, mikä toimiala tarjoaa sijoitustuotteet ja millaista sääntelyä alalla sovelletaan kansallisella tasolla, merkitsevät epätasapuolisia toimintaedellytyksiä eri tuotteille ja jakelukanaville, mikä luo lisäesteitä finanssipalvelujen ja -tuotteiden sisämarkkinoille. Jäsenvaltiot ovat jo toteuttaneet erilaisia koordinoimattomia toimia sijoittajansuojatoimenpiteissä olevien puutteiden korjaamiseksi, ja on todennäköistä, että ne jatkaisivat niiden toteuttamista. Sijoitustuotteita koskevien tietojen antamisessa noudatettavat erilaiset menettelytavat estävät tasapuolisten toimintaedellytysten luomisen eri sijoitustuotteiden kehittäjille ja myyjille ja vääristävät sen vuoksi kilpailua. Ne aiheuttavat myös sen, että sijoittajansuojan taso unionissa on epäyhtenäinen. Erot ovat myös esteenä sisämarkkinoiden toteutumiselle ja sujuvalle toiminnalle. Tämän vuoksi tarkoituksenmukaisin oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 114 artikla sellaisena kuin sitä on tulkittu Euroopan unionin tuomioistuimen yhtenäisessä oikeuskäytännössä.
- (4) Erojen torjumiseksi unionin tasolla on tarpeen antaa yhtenäiset avoimuussäännöt, joita sovelletaan kaikkiin toimijoihin sijoitustuotteiden markkinoilla. Asetus on tarpeen sen varmistamiseksi, että avaintietoasiakirjoille vahvistetaan yhteinen yhtenäinen standardi asiakirjojen muodon ja sisällön yhdenmukaistamiseksi. Asetuksen suoraan sovellettavilla säännöillä varmistettaisiin, että kaikkiin toimijoihin sijoitustuotemarkkinoilla sovelletaan samoja vaatimuksia. Näin myös varmistettaisiin tietojen yhtenäinen antaminen ehkäisemällä toisistaan poikkeavat kansalliset vaatimukset, joita seuraisi direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Asetuksen käyttö on aiheellista myös sen varmistamiseksi, että kaikkiin sijoitustuotteita myyviin toimijoihin sovelletaan yhtenäisiä yksityissijoittajille annettavan avaintietoasiakirjan toimittamista koskevia vaatimuksia.
- (5) On olennaisen tärkeää, että tietojen antamista sijoitustuotteista parannetaan, jotta yksityissijoittajien luottamus finanssimarkkinoihin voitaisiin palauttaa, mutta yhtä tärkeää on myös se, että näiden tuotteiden myyntiä säännellään tehokkaasti. Tämä asetus täydentää Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY⁹ mukaisia jakelua koskevia toimenpiteitä. Se täydentää myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/92/EY¹⁰ mukaisia vakuutustuotteiden jakelua koskevia toimenpiteitä.
- (6) Tätä asetusta olisi sovellettava kaikkiin niihin tuotteisiin niiden muodosta tai rakenteesta riippumatta, jotka finanssipalveluala kehittää tarjotakseen sijoitusmahdollisuuksia yksityissijoittajille, jos yhden tai useamman omaisuuserän tuotto tai muut viitearvot kuin korko vaikuttavat sijoittajalle tarjottuun tuottoon. Tähän olisi sisällyttävä sellaiset sijoitustuotteet kuin sijoitusrahastot, sijoituspiirteitä sisältävät henkivakuutussopimukset ja vähittäismarkkinoille tarkoitettut strukturoidut

⁸ EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32.

⁹ EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1.

¹⁰ EYVL L 9, 15.1.2003, s. 3.

tuotteet. Näiden tuotteiden tapauksessa sijoitukset eivät ole suoria eikä niitä ole tehty ostamalla tai pitämällä hallussa varsinaisia omaisuuseriä. Tällaiset tuotteet toimivat sen sijaan välittäjinä sijoittajan ja markkinoiden välillä, sillä niissä paketoidaan, yhdistellään tai niputetaan yhteen omaisuuseriä erilaisten riskialtistumien luomiseksi, erilaisten tuoteominaisuuksien tarjoamiseksi tai erilaisten kustannusrakenteiden aikaansaamiseksi verrattuna suoraan hallussapitoon. Paketointi voi antaa yksityissijoittajille tilaisuuden noudattaa sijoitusstrategioita, jotka olisivat muutoin saavuttamattomissa tai epäkäytännöllisiä, mutta se voi edellyttää myös lisätietojen antamista erityisesti sijoitusten paketoitintapojen vertailun mahdollistamiseksi.

- (7) Jotta voidaan varmistaa, että tätä asetusta sovelletaan pelkästään kyseisenkaltaisiin paketoituihin sijoitustuotteisiin, vakuutustuotteet, joiden yhteydessä ei tarjota sijoitusmahdollisuuksia, ja tuotteet, jotka ovat alttiina ainoastaan korkoriskille, olisi jätettävä asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Suoraan omistetut omaisuuserät, kuten yritysten osakkeet tai valtion joukkovelkakirjat, eivät ole paketoituja sijoitustuotteita, ja sen vuoksi ne olisi jätettävä asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Koska tämän asetuksen tavoitteena on parantaa yksityissijoittajille markkinoitavia sijoitustuotteita koskevien tietojen vertailtavuutta ja ymmärrettävyyttä, tätä asetusta ei tulisi soveltaa ammatillisiin lisäeläkejärjestelmiin, jotka kuuluvat ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta 3 päivänä kesäkuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/41/EY¹¹ tai vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) 25 päivänä marraskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY¹² soveltamisalaan. Lisäksi tietyt lisäeläketuotteet, joihin ei sovelleta direktiiviä 2003/41/EY, olisi jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle edellyttäen, että kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan työnantajan rahoitusosuutta ja että työntekijä ei voi valita eläketuotteen tarjoajaa. Institutionaalisille sijoittajille tarkoitetut sijoitusrahastot eivät myöskään kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan, sillä niitä ei myydä yksityissijoittajille. Sijoitustuotteet, joilla on tarkoitus kerätä säästöjä yksityistä eläkettä varten, olisi kuitenkin sisällytettävä tämän asetuksen soveltamisalaan, sillä ne kilpailevat usein muiden tämän asetuksen mukaisten tuotteiden kanssa ja niitä jaellaan samaan tapaan yksityissijoittajille.
- (8) Tällä asetuksella asetettavien velvoitteiden sekä arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta 4 päivänä marraskuuta 2003 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/71/EY¹³ ja direktiivillä 2009/138/EY asetettujen velvoitteiden välisen suhteen selkeyttämiseksi on tarpeen säätää, että mainittuja direktiivejä sovelletaan edelleen tämän asetuksen lisäksi.
- (9) Sijoitustuotteiden kehittäjien – kuten rahastonhoitajien, vakuutusyritysten, arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden, luottolaitosten tai sijoituspalveluyritysten – olisi laadittava avaintietoasiakirja kehittämistään sijoitustuotteista, koska ne tuntevat tuotteen parhaiten ja ovat siitä vastuussa. Sijoitustuotteen kehittäjän olisi laadittava asiakirja ennen kuin tuotteet voidaan myydä yksityissijoittajille. Jos tuotetta ei kuitenkaan myydä yksityissijoittajille, avaintietoasiakirjaa ei ole tarpeen laatia, ja jos sijoitustuotteen kehittäjän on käytännössä vaikea laatia avaintietoasiakirjaa, asiakirjan

¹¹ EUVL L 235, 23.9.2003, s. 10.

¹² EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1.

¹³ EUVL L 345, 21.12.2003, s. 64.

laadinta voidaan antaa muiden tehtäväksi. Avaintietoasiakirjojen laajan levityksen ja saatavuuden varmistamiseksi tässä asetuksessa olisi säädettävä sijoitustuotteen kehittäjän mahdollisuudesta julkaista asiakirja valitsemallaan verkkosivustolla.

- (10) Yksityissijoittajien tarpeisiin vastaamiseksi on tarpeen varmistaa, että sijoitustuotteita koskevat tiedot ovat paikkansapitäviä, tasapuolisia, selkeitä eivätkä kyseisien sijoittajien kannalta harhaanjohtavia. Sen vuoksi tässä asetuksessa olisi vahvistettava yhteiset standardit avaintietoasiakirjan laatimista varten, jotta voidaan varmistaa, että asiakirja on yksityissijoittajien kannalta ymmärrettävässä muodossa. Koska monilla yksityissijoittajilla on ongelmia finanssialan erikoisterminologian ymmärtämisessä, asiakirjassa käytettävään sanastoon ja kirjoitustyyliin olisi kiinnitettävä erityistä huomiota. Olisi annettava säännöt myös kielestä, jolla asiakirja olisi laadittava. Lisäksi yksityissijoittajien olisi kyettävä ymmärtämään avaintietoasiakirja joutumatta turvautumaan muihin tietoihin.
- (11) Yksityissijoittajille olisi annettava tiedot, jotka ovat tarpeen tietoon perustuvan sijoituspäätöksen tekemiseksi ja eri sijoitustuotteiden vertailemiseksi, mutta jos tietoja ei esitetä lyhyessä ja ytimekkäässä muodossa, ne ovat vaarassa jäädä käyttämättä. Tämän vuoksi avaintietoasiakirjan olisi sisällettävä vain avaintietoja, erityisesti tietoja tuotteen luonteesta ja ominaisuuksista, mukaan lukien mahdolliset pääomatappiot, sekä tuotteen kustannuksista ja riskiprofiilista, sekä merkityksellisiä tietoja tuotto- tai arvonkehityksestä ja eräitä muita erityistietoja, jotka saattavat olla tarpeen käsityksen saamiseksi erityyppisten tuotteiden ominaisuuksista, mukaan lukien eläkesuunnittelussa käytettäviksi tarkoitettujen tuotteiden ominaisuudet.
- (12) Avaintietoasiakirja olisi laadittava muodossa, jossa yksityissijoittajat voivat vertailla eri sijoitustuotteita, koska kuluttajien toimintatavat ja valmiudet edellyttävät tietojen muodon, esitystavan ja sisällön huolellista mitoittamista tietojen ymmärtämisen ja käytön optimoimiseksi. Jokaisessa asiakirjassa olisi noudatettava samaa kohtien ja niiden otsikoiden järjestystä. Lisäksi avaintietoasiakirjaan eri tuotteista sisällytettävien tietojen yksityiskohdat ja tietojen esitystapa olisi yhdenmukaistettava laajemmin delegoiduilla säädöksillä, joissa otetaan huomioon aiemmat ja käynnissä olevat kuluttajien käyttäytymistä tarkastelevat tutkimukset sekä myös tulokset testeistä, joissa tarkastellaan, kuinka tehokkaita erilaiset tietojen esitystavat ovat kuluttajien kannalta. Joidenkin sijoitustuotteiden tapauksessa yksityissijoittajalla on lisäksi mahdollisuus valita monista eri kohde-etuutena olevista sijoituksista. Nämä tuotteet olisi otettava huomioon asiakirjan muodon kehittämisessä.
- (13) On yhä yleisempää, että yksityissijoittajat eivät tavoittele sijoituspäätöksillään pelkästään tuottoa. Heillä on usein myös muita tavoitteita, kuten sosiaalisia tai ympäristöön liittyviä päämääriä. Tietojen antaminen sijoituksiin liittyvistä eitaloudellisista näkökohdista voi olla tärkeää kestäviä pitkän aikavälin sijoituksia tekeville sijoittajille. Sijoitustuotteen kehittäjän asettamia sosiaalisia taikka ympäristöön tai hallintotapaan liittyviä tavoitteita koskevia tietoja voi kuitenkin olla vaikeaa vertailla tai tiedot saattavat puuttua. Sen vuoksi on suotavaa yhdenmukaistaa laajemmin niihin tietoihin liittyvät yksityiskohdat, jotka olisi annettava siitä, onko ympäristöön liittyvät, sosiaaliset tai hallintotapaan liittyvät kysymykset otettu huomioon, ja jos on, millä tavoilla.
- (14) Avaintietoasiakirjan olisi selkeästi erotuttava mahdollisesta markkinointiviestinnästä. Muiden asiakirjojen ei tulisi vähentää avaintietoasiakirjan merkitystä.

- (15) Jotta voidaan varmistaa, että avaintietoasiakirja sisältää luotettavia tietoja, tässä asetuksessa olisi edellytettävä, että sijoitustuotteiden kehittäjät pitävät avaintietoasiakirjan ajan tasalla. Tietojen uudelleentarkastelun edellytyksiin ja tiheyteen sekä avaintietoasiakirjan tarkistukseen liittyvät yksityiskohtaiset säännöt on tätä varten tarpeen vahvistaa delegoidussa säädöksessä, jonka komissio hyväksyy.
- (16) Yksityissijoittajat tekevät sijoituspäätöksensä avaintietoasiakirjojen perusteella. Sijoitustuotteiden kehittäjillä on tämän vuoksi tärkeä vastuu yksityissijoittajia kohtaan tämän asetuksen säännösten noudattamisesta. Sen vuoksi on tärkeä varmistaa, että yksityissijoittajilla, jotka luottivat sijoituspäätöksensä tekemisessä tiettyyn avaintietoasiakirjaan, on todelliset oikeudet korvausten hakemiseen. Olisi myös varmistettava, että kaikilla yksityissijoittajilla on unionissa samanlainen oikeus hakea korvausta vahingoista, joita heille saattaa aiheutua siksi, että sijoitustuotteiden kehittäjät eivät noudata tässä asetuksessa vahvistettuja vaatimuksia. Sijoitustuotteiden kehittäjien vastuuvuolllisuutta koskevat säännöt olisi sen vuoksi yhdenmukaistettava. Tässä asetuksessa olisi säädettävä, että yksityissijoittajan olisi pystyttävä saamaan tuotteen kehittäjä vastuuseen tämän asetuksen rikkomisesta, jos tappio on aiheutunut avaintietoasiakirjan käytöstä.
- (17) Koska yksityissijoittajilla ei yleensä ole selkeää kuvaa sijoitustuotteiden kehittäjien sisäisistä menettelyistä, olisi säädettävä todistustaakan kääntämisestä. Tuotteen kehittäjän olisi todistettava, että avaintietoasiakirja on laadittu tämän asetuksen mukaisesti. Yksityissijoittajan vastuulla olisi kuitenkin osoittaa, että tappio on aiheutunut avaintietoasiakirjassa olevan tiedon käytöstä, sillä tämä asia kuuluu suoraan yksityissijoittajan henkilökohtaiseen elämänpäiriin.
- (18) Sijoitustuotteen kehittäjän vastuuvuolllisuutta koskevia asioita, joita ei kateta tällä asetuksella, olisi käsiteltävä asiaa koskevien kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjen mukaan määräytyvän sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Yksityissijoittajien nostamista vastuuvuolllisuutta koskevista kanteista päättävän toimivaltaisen tuomioistuimen olisi määrädyttävä asiaa koskevien kansainvälisen oikeuskäytännön sääntöjen mukaisesti.
- (19) Jotta yksityissijoittaja pystyy tekemään tietoon perustuvan päätöksen, sijoitustuotteiden myyjiä olisi vaadittava antamaan avaintietoasiakirja hyvissä ajoin ennen liiketoimen toteuttamista. Tätä vaatimusta olisi yleensä sovellettava riippumatta siitä, missä ja miten liiketoimi toteutetaan. Myyjiä ovat sekä jakelijat että sijoitustuotteiden kehittäjät itse, jos nämä päättävät myydä tuotteen suoraan yksityissijoittajille. Tarvittavan joustavuuden ja oikeasuhteisuuden varmistamiseksi yksityissijoittajien, jotka haluavat toteuttaa liiketoimen käyttäen etäviestintävälinettä, olisi voitava saada avaintietokirja liiketoimen toteuttamisen jälkeen. Avaintietoasiakirjasta olisi hyötyä sijoittajalle myös tässä tapauksessa, sillä se mahdollistaa esimerkiksi sen, että sijoittaja voi vertailla ostamaansa tuotetta avaintietoasiakirjassa kuvailtuun tuotteeseen. Tämä asetys ei rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/65/EY¹⁴ soveltamista.
- (20) Olisi vahvistettava yhdenmukaiset säännöt, joilla sijoitustuotetta myyvälle henkilölle annetaan tietty valinnanvara välineestä, jolla avaintietoasiakirja toimitetaan

¹⁴ EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16.

yksityissijoittajille, ja sallittava sähköisen viestinnän käyttö, jos se on tarkoituksenmukaista ottaen huomioon liiketoimen olosuhteet. Yksityissijoittajalle olisi kuitenkin annettava mahdollisuus saada tiedot paperilla. Jotta kuluttajilla olisi mahdollisuus saada tietoa, avaintietoasiakirja olisi aina toimitettava veloituksetta.

- (21) Jotta voidaan varmistaa, että yksityissijoittajat luottavat sijoitustuotteisiin, olisi asetettava vaatimuksia asianmukaisista sisäisistä menettelyistä, joilla varmistetaan, että yksityissijoittajat saavat sijoitustuotteen kehittäjältä perustellun vastauksen valituksiinsa.
- (22) Vaihtoehtoisissa riidanratkaisumenettelyissä riidanratkaisu on nopeampaa ja halvempaa kuin tuomioistuimessa ja tuomioistuinjärjestelmän työtaakka pienenee. Tämän vuoksi sijoitustuotteiden kehittäjien ja sijoitustuotteita myyvien henkilöiden velvollisuutena olisi oltava näihin menettelyihin osallistuminen, jos yksityissijoittajat käynnistävät tällaisen menettelyn tässä asetuksessa vahvistettujen oikeuksien ja velvoitteiden osalta, edellyttäen että sovelletaan tiettyjä tehokkaan oikeusturvan periaatteen mukaisia suojatoimia. Vaihtoehtoisten riidanratkaisumenettelyjen ei varsinkaan tulisi rajoittaa tällaisten menettelyjen osapuolten oikeuksia nostaa kanne tuomioistuimessa.
- (23) Koska yhteisöjen, jotka toimivat finanssimarkkinoilla pankki-, vakuutus-, arvopaperi- ja rahoitusaloilla, olisi laadittava sijoitustuotteista avaintietoasiakirja, on erittäin tärkeää varmistaa sujuva yhteistyö sijoitustuotteiden kehittäjiä valvovien eri viranomaisten välillä, jotta viranomaiset noudattaisivat yhteistä toimintalinjaa tämän asetuksen soveltamisessa.
- (24) Joulukuussa 2010 annetun komission tiedonannon ”Seuraamusjärjestelmien lujittaminen finanssipalvelujen alalla”¹⁵ mukaisesti ja tässä asetuksessa asetettavien vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi on tärkeää, että jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimet varmistaakseen, että tämän asetuksen rikkomisesta määrätään asianmukaisia hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä. Jotta voidaan varmistaa, että seuraamukset ovat varoittavia, ja lujittaa sijoittajansuojaa varoittamalla sijoittajia sijoitustuotteista, joiden markkinointi rikkoo tätä asetusta, seuraamukset ja toimenpiteet olisi yleensä julkaistava lukuun ottamatta tiettyjä tarkoin määriteltyjä olosuhteita.
- (25) Tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, joilla tarkennetaan yksityiskohtia, jotka koskevat avaintietoasiakirjan esitystapaa ja muotoa, avaintietoasiakirjaan sisällytettävien tietojen sisältöä, avaintietoasiakirjan toimitusajankohtaa koskevia yksityiskohtaisia vaatimuksia ja asiakirjan tarkistamista ja uudelleentarkastelua. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (26) Komission olisi hyväksyttävä EAMV:n, EPV:n ja EVLEV:n 8 artiklan mukaisesti laatimat teknisten sääntelystandardien luonnokset, jotka koskevat riskien ja hyötyjen

¹⁵

KOM(2010) 716.

esittämisessä käytettäviä menetelmiä sekä kustannusten laskentaa, säädösvallan siirron nojalla annettavilla delegoiduilla säädöksillä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, 1094/2010 ja 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

- (27) Yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 95/46/EY¹⁶ säännellään jäsenvaltioissa tämän asetuksen yhteydessä ja toimivaltaisten viranomaisten valvonnassa tapahtuvaa henkilötietojen käsittelyä. Yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 45/2001¹⁷ säännellään Euroopan valvontaviranomaisten tämän asetuksen mukaisesti Euroopan tietosuojavaltuutetun valvonnassa harjoittamaa henkilötietojen käsittelyä. Tämän asetuksen yhteydessä harjoitettavan henkilötietojen käsittelyn, kuten toimivaltaisten viranomaisten välisen henkilötietojen vaihdon tai siirron, olisi tapahduttava direktiivin 95/46/EY mukaisesti ja Euroopan valvontaviranomaisten harjoittaman tietojen vaihdon tai siirron olisi tapahduttava asetuksen (EY) N:o 45/2001 mukaisesti.
- (28) Vaikka yhteissijoitusyritykset ovat tässä asetuksessa tarkoitettuja sijoitustuotteita, direktiivissä 2009/65/EY asetetut sijoittajan avaintietoja koskevat vaatimukset merkitsevät sitä, että kyseisenkaltaisille yhteissijoitusyrityksille olisi kohtuullista myöntää tämän asetuksen voimaantulon jälkeen viiden vuoden pituinen siirtymäkausi, jonka aikana niihin ei sovellettaisi tätä asetusta. Kyseisen kauden jälkeen tätä asetusta alettaisiin soveltaa myös niihin, jollei siirtymäkautta pidennetä.
- (29) Tätä asetusta olisi tarkasteltava uudelleen neljän vuoden kuluttua sen voimaantulosta markkinoilla tapahtuvan kehityksen, kuten uusien sijoitustuotetyyppien markkinoille tulon, sekä unionin oikeuden muilla aloilla tapahtuvan kehityksen ja jäsenvaltioiden kokemusten ottamiseksi huomioon. Uudelleentarkastelussa olisi arvioitava, saako keskivertoyksityissijoittaja käyttöön otettujen toimenpiteiden ansiosta paremman käsityksen sijoitustuotteista ja ovatko toimenpiteet parantaneet tuotteiden vertailukelpoisuutta. Siinä olisi tutkittava myös sitä, olisiko yhteissijoitusyrityksiin sovellettavaa siirtymäkautta pidennettävä vai voitaisiinko yhteissijoitusyritysten kohtelussa harkita muita vaihtoehtoja. Uudelleentarkastelun perusteella komission olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus sekä tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia.
- (30) Jotta sijoitustuotteiden kehittäjille ja myyjille annettaisiin riittävästi aikaa valmistautua tämän asetuksen vaatimusten käytännön soveltamiseen, tämän asetuksen vaatimuksia olisi alettava soveltaa vasta kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta.
- (31) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet.
- (32) Koska toteutettavan toimen tavoitetta, eli yksityissijoittajien suojan vahvistamista ja heidän luottamuksensa parantamista sijoitustuotteisiin, mukaan lukien tilanteet, joissa

¹⁶ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

¹⁷ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

kyseisiä tuotteita myydään rajojen yli, ei voida saavuttaa riittävässä määrin, jos jäsenvaltiot toimisivat riippumattomasti toisistaan, sillä havaitut puutteet voidaan poistaa vain Euroopan tasolla toteutettavalla toimella ja tavoite voidaan näin ollen vaikutustensa vuoksi saavuttaa paremmin Euroopan unionin tasolla, Euroopan unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

KOHDE, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Tässä asetuksessa vahvistetaan yhtenäiset säännöt sijoitustuotteiden kehittäjien laatiman avaintietoasiakirjan muodosta ja sisällöstä sekä yhtenäiset säännöt kyseisen asiakirjan toimittamisesta yksityissijoittajille.

2 artikla

Tätä asetusta sovelletaan sijoitustuotteiden kehittämiseen ja myymiseen.

Tätä asetusta ei kuitenkaan sovelleta seuraaviin tuotteisiin:

- a) vakuutustuotteet, joilla ei ole takaisinostoarvoa tai joiden takaisinostoarvo ei ole kokonaan tai osittain eikä suoraan tai välillisesti alttiina markkinoiden vaihteluille;
- b) talletukset, joiden tuottoaste määräytyy suhteessa korkoon;
- c) direktiivin 2003/71/EY 1 artiklan 2 kohdan b–g, i ja j alakohdassa tarkoitettut arvopaperit;
- d) muut arvopaperit, jotka eivät sisällä johdannaista;
- e) direktiivin 2003/41/EY tai direktiivin 2009/138/EY soveltamisalaan kuuluvat ammatilliset lisäeläkejärjestelmät; ja
- f) eläketuotteet, joiden osalta kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan työnantajan rahoitusosuutta ja joissa työntekijä ei voi valita eläketuotteen tarjoajaa.

3 artikla

1. Kun tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluviin sijoitustuotteiden kehittäjiin sovelletaan myös direktiiviä 2003/71/EY, niihin on sovellettava sekä tätä asetusta että direktiiviä 2003/71/EY.

2. Kun tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluviin sijoitustuotteiden kehittäjiin sovelletaan myös direktiiviä 2009/138/EY, niihin on sovellettava sekä tätä asetusta että direktiiviä 2009/138/EY.

4 artikla

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) 'sijoitustuotteella' sijoitusta, jonka erääntymispäivänä sijoittajalle takaisin maksettava määrä on sijoituksen oikeudellisesta muodosta riippumatta alttiina viitearvojen vaihteluille tai yhdestä tai useammasta sellaisesta omaisuuserästä saatavien tuottojen vaihteluille, jota sijoittaja ei hanki suoraan;
- b) 'sijoitustuotteen kehittäjällä'
 - i) ketä tahansa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka kehittää sijoitustuotteen;
 - ii) ketä tahansa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tekee muutoksia olemassa olevaan sijoitustuotteeseen muuttamalla sen riski-hyötyprofiilia tai kustannuksia, joita sijoitustuotteeseen tehtävästä sijoituksesta aiheutuu;
- c) 'yksityissijoittajilla'
 - i) direktiivin 2004/39/EY 4 artiklan 1 kohdan 12 alakohdassa määriteltyjä yksityisasiakkaita;
 - ii) direktiivissä 2002/92/EY tarkoitettuja asiakkaita;
- d) 'eläketuotteilla' tuotteita, joiden pääasialliseksi tarkoitukseksi katsotaan kansallisen lainsäädännön nojalla eläketulojen tarjoaminen sijoittajalle ja jotka antavat sijoittajalle oikeuden tiettyihin etuuksiin;
- e) 'pysyvällä välineellä' direktiivin 2009/65/EY 2 artiklan 1 kohdan m alakohdassa määriteltyä pysyvää välinettä;
- f) 'toimivaltaisilla viranomaisilla' jäsenvaltioiden kansallisia viranomaisia, jotka on valtuutettu lailla valvomaan sijoitustuotteen kehittäjää tai henkilöä, joka myy sijoitustuotteen yksityissijoittajalle.

II LUKU

AVANTIETOASIAKIRJA

1 JAKSO

AVANTIETOASIAKIRJAN LAATIMINEN

5 artikla

Sijoitustuotteen kehittäjän on laadittava tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten mukainen avaintietoasiakirja jokaisesta tuottamastaan sijoitustuotteesta ja julkaistava asiakirjat valitsemallaan verkkosivustolla ennen kuin sijoitustuotetta voidaan myydä yksityissijoittajille.

II JAKSO

AVANTIETOASIAKIRJAN MUOTO JA SISÄLTÖ

6 artikla

1. Avaintietoasiakirjan on oltava ajantasainen, vilpitön ja selkeä, eikä se saa olla harhaanjohtava.
2. Avaintietoasiakirjan on oltava erillinen asiakirja, joka on selkeästi erillään markkinointiaineistosta.
3. Avaintietoasiakirja on laadittava tiiviinä asiakirjana, joka on
 - a) esitystapansa, asettelunsa ja kirjasinkokonsa puolesta helppolukuinen;
 - b) selkeästi laadittu sellaisella kielellä, joka auttaa yksityissijoittajaa ymmärtämään tiedot, erityisesti koska
 - i) kieli on selkeää, ytimekästä ja helppotajuista;
 - ii) ammattikielen käyttöä on vältetty;
 - iii) teknisten termien käyttöä on vältetty, jos niiden sijasta voidaan käyttää yleiskielen sanoja.
4. Jos avaintietoasiakirjassa käytetään värejä, ne eivät saa vähentää tietojen ymmärrettävyyttä siinä tapauksessa, että avaintietoasiakirja tulostetaan tai valokopioidaan mustavalkoisena.
5. Jos avaintietoasiakirjassa käytetään sijoitustuotteen kehittäjän tai sen yritysryhmän yritysbrandausta tai logoa, se ei saa hämmentää yksityissijoittajaa eikä tekstin ymmärrettävyyttä.

7 artikla

Avaintietoasiakirja on kirjoitettava sen jäsenvaltion virallisella kielellä tai yhdellä sen jäsenvaltion virallisista kielistä, jossa sijoitustuotetta myydään, tai kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen virnaomaisen hyväksymällä kielellä, taikka jos se on kirjoitettu eri kielellä, se on käännettävä yhdelle näistä kielistä.

8 artikla

1. Otsikko ”Avaintietoasiakirja” on merkittävä näkyvästi avaintietoasiakirjan ensimmäisen sivun yläosaan. Suoraan nimen alapuolella on oltava selittävä teksti. Sen sisällön on oltava seuraava:

”Tämä asiakirja antaa sijoittajalle avaintiedot tästä sijoitustuotteesta. Asiakirja ei ole markkinointiaineistoa. Kyseiset tiedot on annettava lakisääteisesti, jotta sijoittaja ymmärtäisi tämän sijoitustuotteen luonteen ja siihen liittyvät sijoitusriskit. Asiakirjaan tutustumista suositellaan, jotta sijoittaja voisi tehdä sijoituspäätöksensä tietoon perustuen.”

2. Avaintietoasiakirjassa on oltava seuraavat tiedot:

- a) asiakirjan ensimmäisessä osiossa sijoitustuotteen nimi ja sen kehittäjän tunnistetiedot;
- b) osiossa ”Mikä tämä sijoitus on?” sijoitustuotteen luonne ja tärkeimmät ominaisuudet, mukaan lukien
 - i) sijoitustuotteen tyyppi;
 - ii) sijoitustuotteen tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi;
 - iii) ilmoitus siitä, onko sijoitustuotteen kehittäjällä tiettyjä ympäristöön liittyviä, sosiaalisia tai hallintotapaan liittyviä tavoitteita joko liiketoiminnassaan tai sijoitustuotteen osalta, ja jos on, ilmoitus asetetuista tavoitteista ja siitä, kuinka ne aiotaan saavuttaa;
 - iv) jos sijoitustuotteeseen liittyy vakuutusetuuksia, yksityiskohtaiset tiedot kyseisistä etuuksista;
 - v) sijoitustuotteen voimassaoloaika, jos se on tiedossa;
 - vi) tulosskenaariot, jos niillä on merkitystä tuotteen luonnetta ajatellen;
- c) osiossa ”Voiko sijoittajalle aiheutua taloudellista tappiota?” lyhyt selvitys siitä, ovatko pääomanmenetykset mahdollisia, mukaan lukien
 - i) mahdolliset takuut tai pääomasuoja sekä niille mahdollisesti asetetut rajoitukset;
 - ii) tieto siitä, kuuluuko sijoitustuote korvaus- tai takuujärjestelmän soveltamisalaan;

- d) osiossa ”Mihin tuote on tarkoitettu?” suositeltava vähimmäispitoaika ja tuotteen ennakoitu likviditeettiprofiili, mukaan lukien maininta siitä, voiko tuotteesta luopua ennen eräpäivää ja luopumisen ehdot, ottaen huomioon sijoitustuotteen riski-hyötyprofiili ja sijoitustuotteen tavoitteena oleva markkinakehitys;
 - e) osiossa ”Mitkä ovat riskit ja mitä sijoittaja saa mahdollisesti takaisin?” sijoitustuotteen riski-hyötyprofiili, mukaan lukien tämän profiilin yleisindikaattori ja varoitukset, jotka liittyvät mahdollisiin erityisriskeihin, joita ei välttämättä ole otettu kokonaisuudessaan huomioon yleisindikaattorissa;
 - f) osiossa ”Mitä kustannuksia sijoittajalle aiheutuu?” sijoitustuotteeseen tehtävästä sijoituksesta aiheutuvat kustannukset (sijoittajalle aiheutuvat suorat ja välilliset kustannukset), mukaan lukien kustannusten yleisindikaattorit;
 - g) osiossa ”Millaista tuottoa tuotteesta on saatu aiemmin?” sijoitustuotteen aiemmat tuotot, jos tällä on merkitystä tuotteen luonnetta ja tuloshistorian pituutta ajatellen;
 - h) eläketuotteita koskevassa osiossa ”Mitä etuuksia saadaan eläköitymisen jälkeen?” tulevaisuudessa mahdollisesti saatavia maksuja koskevat ennusteet.
3. Sijoitustuotteen kehittäjä voi liittää mukaan muita tietoja vain, jos se on tarpeen, jotta yksityissijoittaja voi tehdä tietoon perustuvan sijoituspäätöksen tietystä sijoitustuotteesta.
 4. Edellä 2 kohdassa tarkoitettut tiedot on esitettävä yhteisen mallin mukaan, mukaan lukien yhtenäiset otsikot ja 2 kohdan mukainen standardoitu järjestys, jotta tietoja voidaan vertailla mitä tahansa muuta sijoitustuotetta koskevaan avaintietoasiakirjaan. Avaintietoasiakirjassa on oltava näkyvästi esillä yhteinen tunnus, jotta se voidaan erottaa muista asiakirjoista.
 5. Siirretään komissiolle valta antaa 23 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa täsmennetään 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen esitystapaa ja sisältöä koskevat yksityiskohdat, muiden sellaisten 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen, joita tuotteen kehittäjä voi sisällyttää avaintietoasiakirjaan, esitystapa ja yksityiskohdat sekä 4 kohdassa tarkoitettujen yhteisen mallin ja yhteisen tunnuksen yksityiskohdat. Komissio ottaa huomioon sijoitustuotteiden väliset erot ja yksityissijoittajien valmiudet sekä sijoitustuotteiden muut ominaisuudet, joiden perusteella yksityissijoittajat voivat tehdä valinnan erilaisten kohde-etuuksien olevien sijoitusten tai muiden tuotteeseen liittyvien vaihtoehtojen välillä, mukaan lukien tilanteet, joissa tämä valinta voidaan tehdä eri ajankohtina tai joissa sitä voidaan muuttaa myöhemmin.
 6. Euroopan pankkiviranomainen (EPV), Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EVLEV) ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (EAMV) laativat luonnoksia sääntelystandardeiksi, joissa määritetään
 - a) tämän artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen riskien ja hyötyjen esittämisessä käytettävät menetelmät; ja
 - b) tämän artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen kustannusten laskenta.

Teknisten sääntelystandardien luonnoksissa on otettava huomioon erityyppiset sijoitustuotteet. Euroopan valvontaviranomaiset toimittavat kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään [...].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä teknisiä sääntelystandardeja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 10–14 artiklassa, asetuksen (EU) N:o 1094/2010 10–14 artiklassa ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti.

9 artikla

Markkinointiviestintä, joka sisältää sijoitustuotteeseen liittyviä erityistietoja, ei saa sisältää lausumia, jotka ovat ristiriidassa avaintietoasiakirjaan sisältyvien tietojen kanssa tai jotka heikentävät avaintietoasiakirjan merkitystä. Markkinointiviestinnässä on oltava ilmoitus avaintietoasiakirjan saatavillaolosta ja tietoja asiakirjan saannista.

10 artikla

1. Sijoitustuotteen kehittäjän on tarkasteltava avaintietoasiakirjaan sisältyviä tietoja säännöllisesti uudelleen ja tarkistettava asiakirjaa, jos uudelleentarkastelussa ilmenee muutoksia, jotka siihen on tarpeen tehdä.
2. Siirretään komissiolle valta antaa 23 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan avaintietoasiakirjaan sisältyvien tietojen uudelleentarkastelua ja avaintietoasiakirjan tarkistamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt, joita sovelletaan seuraaviin:
 - a) avaintietoasiakirjaan sisältyvien tietojen uudelleentarkastelun edellytykset ja tiheys;
 - b) edellytykset, joiden täyttyessä avaintietoasiakirjaan sisältyviä tietoja on tarkistettava ja joiden täyttyessä tarkistetun avaintietoasiakirjan julkaiseminen on pakollista tai vapaaehtoista;
 - c) erityisedellytykset, joiden täyttyessä avaintietoasiakirjaan sisältyviä tietoja on tarkasteltava uudelleen tai avaintietoasiakirjaa tarkistettava, jos sijoitustuotetta ei aseteta jatkuvasti yksityissijoittajien saataville;
 - d) olosuhteet, joissa yksityissijoittajille on annettava tietoa heidän ostamaansa sijoitustuotetta koskevasta tarkistetusta avaintietoasiakirjasta.

11 artikla

1. Jos sijoitustuotteen kehittäjä on laatinut avaintietoasiakirjan, joka ei täytä 6, 7 ja 8 artiklan mukaisia vaatimuksia ja johon yksityissijoittaja on tukeutunut tehdessään sijoituspäätöstä, kyseinen yksityissijoittaja voi vaatia sijoitustuotteen kehittäjää korvaamaan avaintietoasiakirjan käytön vuoksi kärsimänsä tappion.
2. Kun yksityissijoittaja esittää näyttöä avaintietoasiakirjaan sisältyvien tietojen käytöstä aiheutuneesta tappiosta, sijoitustuotteen kehittäjän on osoitettava, että avaintietoasiakirja on laadittu tämän asetuksen 6, 7 ja 8 artiklan mukaisesti.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettua todistustaakan jakoa ei saa muuttaa ennakkoon sopimuksella. Tällaisiin ennakkoon tehtyihin sopimuksiin sisältyvät lausekkeet eivät sido yksityissijoittajaa.

III JAKSO

AVANTIETOASIAKIRJAN TOIMITTAMINEN

12 artikla

1. Henkilön, joka myy sijoitustuotetta yksityissijoittajille, on toimitettava sijoittajille avaintietoasiakirja hyvissä ajoin ennen sijoitustuotteeseen liittyvän liiketoimen toteuttamista.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, sijoitustuotteen myyvä henkilö voi toimittaa avaintietoasiakirjan yksityissijoittajalle viipymättä liiketoimen toteuttamisen jälkeen:
 - a) kun yksityissijoittaja päättää toteuttaa liiketoimen käyttämällä etäviestintävälinettä, jos
 - b) avaintietoasiakirjan toimitaminen 1 kohdan mukaisesti on mahdotonta ja
 - c) jos sijoitustuotteen myyvä henkilö on antanut tämän seikan tiedoksi yksityissijoittajalle.
3. Jos samaa sijoitustuotetta koskevat perättäiset liiketoimet suoritetaan yksityissijoittajan lukuun noudattaen ohjeita, jotka kyseinen sijoittaja on antanut sijoitustuotteen myyvälle henkilölle ennen ensimmäistä liiketoimea, 1 kohdan mukaista avaintietoasiakirjan toimitusvelvollisuutta sovelletaan vain ensimmäiseen liiketoimeen.
4. Siirretään komissiolle valta antaa 23 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa määritetään
 - a) edellytykset, jotka täyttämällä noudatetaan 1 kohdan mukaista vaatimusta avaintietoasiakirjan toittamisesta hyvissä ajoin;
 - b) menetelmä ja määräaika avaintietoasiakirjan toittamiselle 2 kohdan mukaisesti.

13 artikla

1. Sijoitustuotteen myyvän henkilön on toimitettava avaintietoasiakirja yksityissijoittajille veloituksetta.
2. Sijoitustuotteen myyvän henkilön on toimitettava avaintietoasiakirja yksityissijoittajille jollakin seuraavalla välineellä:
 - a) paperilla;

- b) käyttäen muuta pysyvää välinettä kuin paperia, jos 4 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät; tai
 - c) verkkosivuston välityksellä, jos 5 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät.
- 3. Jos avaintietoasiakirja toimitetaan käyttäen muuta pysyvää välinettä kuin paperia tai verkkosivuston välityksellä, yksityissijoittajille on kuitenkin toimitettava pyynnöstä veloituksetta paperiversio.
- 4. Avaintietoasiakirja voidaan toimittaa käyttäen muuta pysyvää välinettä kuin paperia, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) pysyvän välineen käyttö on tarkoituksenmukaista tilanteessa, jossa sijoitustuotteen myyvän henkilön ja yksityissijoittajan välinen liiketoiminta tapahtuu; ja
 - b) yksityissijoittajalle on annettu mahdollisuus valita paperilla ja pysyvää välinettä käyttäen toimitettavien tietojen välillä, ja sijoittaja on valinnut kyseisen muun välineen.
- 5. Avaintietoasiakirja voidaan toimitetaan verkkosivuston välityksellä, jos avaintietoasiakirja on osoitettu henkilökohtaisesti yksityissijoittajalle tai jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) avaintietoasiakirjan toimittaminen verkkosivuston välityksellä on tarkoituksenmukaista tilanteessa, jossa sijoitustuotteen myyvän henkilön ja yksityissijoittajan välinen liiketoiminta tapahtuu;
 - b) yksityissijoittaja on antanut suostumuksensa avainasiakirjan toimittamiseen verkkosivuston välityksellä;
 - c) yksityissijoittajalle on ilmoitettu sähköisesti verkkosivuston osoite ja paikka, johon avaintietoasiakirja on verkkosivustolla asetettu saataville;
 - d) jos avaintietoasiakirjaa on tarkistettu 10 artiklan mukaisesti, kaikki tarkistetut versiot on myös asetettava yksityissijoittajan saataville;
 - e) varmistetaan, että avaintietoasiakirja on saatavilla kyseisellä verkkosivustolla niin pitkän ajan kuin yksityissijoittajan voidaan kohtuudella odottaa tarvitsevan siihen tutustumiseen.
- 6. Edellä olevaa 4 ja 5 kohtaa sovellettaessa tietojen toimittaminen käyttäen muuta pysyvää välinettä kuin paperia tai verkkosivuston välityksellä on katsottava tarkoituksenmukaiseksi tilanteessa, jossa sijoitustuotteen myyvän henkilön ja yksityissijoittajan välinen liiketoiminta toteutetaan, jos voidaan osoittaa, että yksityissijoittajalla on säännöllinen mahdollisuus käyttää internetiä. Osoituksena tästä pidetään sitä, että yksityissijoittaja antaa sähköpostiosoitteen tämän liiketoiminnan toteuttamista varten.

III LUKU

VALITUKSET, MUUTOKSENHAKU JA YHTEISTYÖ

14 artikla

Sijoitustuotteen kehittäjän on otettava käyttöön asianmukaiset menettelyt ja järjestelyt, joilla varmistetaan, että yksityissijoittajat, jotka ovat tehneet avaintietoasiakirjaan liittyvän valituksen, saavat perustellun vastauksen ajoissa ja asianmukaisesti.

15 artikla

1. Jos yksityissijoittaja käynnistää kansallisessa lainsäädännössä säädetyn vaihtoehtoisen riidanratkaisumenettelyn sijoitustuotteiden kehittäjää tai sijoitustuotteita myyvää henkilöä vastaan tämän asetuksen mukaisesti vahvistettuja oikeuksia ja velvoitteita koskevan riidan vuoksi, sijoitustuotteen kehittäjän tai sijoitustuotteita myyvän henkilön on osallistuttava kyseiseen menettelyyn, edellyttäen että se täyttää seuraavat vaatimukset:
 - a) menettely ei johda sitoviin päätöksiin;
 - b) vanhentumisaika kanteen nostamiseksi tuomioistuimessa keskeytyy vaihtoehtoisen riidanratkaisumenettelyn keston ajaksi;
 - c) vaateen vanhentumisaika keskeytyy menettelyn keston ajaksi;
 - d) menettely on veloitukseton tai kohtuuhintainen kansallisessa lainsäädännössä täsmennetyllä tavalla;
 - e) osapuolilla on pääsy menettelyyn muutenkin kuin sähköisin keinoin;
 - f) väliaikaiset toimenpiteet ovat mahdollisia poikkeuksellisissa tapauksissa, joissa tilanteen kiireellisyys niin edellyttää.
2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tahot, joilla on toimivalta käsitellä 1 kohdassa tarkoitettuja menettelyjä, viimeistään [lisätään tarkka päivämäärä: 6 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta / soveltamisen alkamisesta]. Niiden on myös ilmoitettava komissiolle viipymättä näitä tahoja koskevista mahdollisista myöhemmistä muutoksista.
3. Tahojen, joilla on toimivalta käsitellä 1 kohdassa tarkoitettuja menettelyjä, on tehtävä yhteistyötä toistensa kanssa tämän asetuksen soveltamisen yhteydessä ilmenevien rajat ylittävien riitojen ratkaisemisessa.

16 artikla

Sovellettaessa tätä asetusta toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyötä toistensa kanssa sekä 15 artiklassa tarkoitetuista tuomioistuimen ulkopuolisista valitus- ja oikeussuojamenettelyistä vastuussa olevien tahojen kanssa.

Toimivaltaisten viranomaisten on erityisesti viipymättä toimitettava toisilleen tiedot, jotka ovat tarpeen niille tämän asetuksen nojalla kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

17 artikla

1. Jäsenvaltioiden on sovellettava direktiiviä 95/46/EY niissä tämän asetuksen nojalla suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn.
2. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001 sovelletaan EPV:n, EVLEV:n ja EAMV:n suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn.

IV LUKU HALLINNOLLISET SEURAAMUKSET JA TOIMENPITEET

18 artikla

1. Jäsenvaltioiden on annettava säännöt, joissa vahvistetaan asianmukaiset hallinnolliset seuraamukset ja toimenpiteet, joita sovelletaan tilanteissa, joissa on kyse tämän asetuksen säännösten rikkomisesta, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten ja toimenpiteiden on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

Jäsenvaltioiden on annettava ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut säännöt tiedoksi komissiolle ja Euroopan valvontaviranomaisten sekakomitealle viimeistään [24 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]. Jäsenvaltioiden on annettava niitä koskevat myöhemmät muutokset viipymättä tiedoksi komissiolle ja Euroopan valvontaviranomaisten sekakomitealle.

2. Käyttäessään 19 artiklan mukaisia valtuuksiaan toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä tiivistä yhteistyötä sen varmistamiseksi, että hallinnolliset toimenpiteet ja seuraamukset johtavat tuloksiin, joita tällä asetuksella toivotaan saavutettavan, ja koordinoitava toimintansa, jotta vältetään mahdolliset kaksinkertaiset ja päällekkäiset toimet sovellettaessa hallinnollisia toimenpiteitä ja seuraamuksia rajat ylittävissä tapauksissa.

19 artikla

1. Tätä artiklaa sovelletaan seuraaviin säännösten rikkomisiin:
 - a) avaintietoasiakirja ei ole 6 artiklan 1–3 kohdan ja 7 artiklan mukainen;
 - b) avaintietoasiakirja ei sisällä 8 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisia tietoja tai sen esitystapa ei ole 8 artiklan 4 kohdan mukainen;
 - c) markkinointiviestintä sisältää sijoitustuotteeseen liittyviä tietoja, jotka ovat ristiriidassa avaintietoasiakirjassa olevien tietojen kanssa, ja rikkoo siten 9 artiklaa;

- d) avaintietoasiakirjaa ei tarkastella uudelleen eikä tarkisteta 10 artiklan mukaisesti;
 - e) avaintietoasiakirjaa ei ole toimitettu hyvissä ajoin 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
 - f) avaintietoasiakirjaa ei ole toimitettu veloituksetta 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet määrätä vähintään seuraavat hallinnolliset toimenpiteet ja seuraamukset:
- a) sijoitustuotteen markkinoinnin kieltävä määräys;
 - b) sijoitustuotteen markkinoinnin keskeyttävä määräys;
 - c) varoitus, joka julkistetaan ja jossa yksilöidään rikkomisesta vastuussa oleva henkilö ja rikkomisen luonne;
 - d) avaintietoasiakirjan uuden toisinnon julkaisemista koskeva määräys.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos toimivaltaiset viranomaiset ovat määränneet yhden tai useampia hallinnollisia toimenpiteitä tai seuraamuksia 2 kohdan mukaisesti, kyseisillä viranomaisilla on valtuudet tiedottaa asiasta suoraan tai vaatia sijoitustuotteen kehittäjää tai sijoitustuotetta myyvää henkilöä tiedottamaan asiasta suoraan asianomaiselle yksityissijoittajalle niin, että sijoittajille esitetään tiedot hallinnollisesta toimenpiteestä tai seuraamuksesta sekä siitä, missä sijoittajat voivat tehdä valituksia tai esittää korvausvaateita.

20 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja hallinnollisia toimenpiteitä ja seuraamuksia ottaen huomioon kaikki merkitykselliset olosuhteet, mukaan lukien

- a) säännösten rikkomisen vakavuus ja kesto;
- b) vastuussa olevan henkilön vastuun aste;
- c) säännösten rikkomisen vaikutukset yksityissijoittajien etuihin;
- d) säännösten rikkomisesta vastuussa olevan henkilön yhteistyöhalukkuus;
- e) vastuussa olevan henkilön aikaisemmin mahdollisesti tekemät säännösten rikkomiset.

21 artikla

1. Jos toimivaltainen viranomainen on julkistanut hallinnollisia toimenpiteitä ja seuraamuksia, sen on samanaikaisesti ilmoitettava niistä EPV:lle, EVLEV:lle ja EAMV:lle.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava EPV:lle, EVLEV:lle ja EAMV:lle kerran vuodessa yhteen kootut tiedot kaikista 18 artiklan ja 19 artiklan 2 kohdan mukaisesti määräytyistä hallinnollisista toimenpiteistä ja seuraamuksista.
3. EPV, EAMV ja EVLEV julkaisevat nämä tiedot vuosikertomuksessa.

22 artikla

Edellä 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista rikkomisista määrättävät seuraamukset ja toimenpiteet on julkistettava ilman tarpeetonta viivytystä mukaan lukien vähintään tiedot tämän asetuksen rikkomistavasta ja rikkomisesta vastuussa olevien henkilöllisyydestä, jollei julkistaminen vaaranna vakavasti finanssimarkkinoita.

Jos julkistaminen aiheuttaisi suhteetonta vahinkoa osapuolille, toimivaltaisten viranomaisten on julkistettava seuraamukset tai toimenpiteet ilman nimiä.

IV LUKU LOPPUSÄÄNNÖKSET

23 artikla

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyn edellytyksin.
2. Siirretään 8 artiklan 5 kohdassa, 10 artiklan 2 kohdassa ja 12 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä komissiolle [neljäksi vuodeksi] tämän asetuksen voimaantulosta. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 8 artiklan 5 kohdassa, 10 artiklan 2 kohdassa ja 12 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Edellä olevan 8 artiklan 5 kohdan, 10 artiklan 2 kohdan ja 12 artiklan 4 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan

parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan [kahdella kuukaudella].

24 artikla

Direktiivin 2009/65/EY 2 artiklan 1 kohdassa ja 27 artiklassa tarkoitetut rahastoyhtiöt ja sijoitusyhtiöt sekä mainitun direktiivin 1 artiklan 2 kohdan määritelmän mukaisten yhteissijoitusyritysten osuuksia myyvät henkilöt vapautetaan tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden soveltamisesta [EUVL: pyydetään lisäämään päivämäärä, joka on 5 vuotta tämän direktiivin voimaantulosta] saakka.

25 artikla

1. Komissio tarkastelee uudelleen tätä asetusta neljän vuoden kuluttua sen voimaantulosta. Uudelleentarkastelun on sisällettävä yleinen tutkimus tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen käytännön soveltamisesta ottaen asianmukaisesti huomioon vähittäismarkkinoille tarkoitettujen sijoitustuotteiden markkinoilla tapahtunut kehitys. Direktiivin 2009/65/EY 1 artiklan 2 kohdassa määriteltyjen yhteissijoitusyritysten osalta uudelleentarkastelussa on arvioitava, pitääkö tämän asetuksen 24 artiklan mukaisia siirtymäjärjestelyjä pidentää, vai – mahdollisten tarkistusten yksilöimisen jälkeen – voitaisiinko direktiivin 2009/65/EY säännökset sijoittajalle annettavista avaintiedoista korvata tämän asetuksen mukaisella avaintietoasiakirjalla tai katsoa sitä vastaavaksi. Uudelleentarkastelussa on myös käsiteltävä mahdollisuutta tämän asetuksen soveltamisalan laajentamisesta muihin rahoitustuotteisiin.
2. Komissio toimittaa Euroopan valvontaviranomaisten sekakomiteaa kuultuaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, johon liittyy tarvittaessa säädösehdotus.

26 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan xx päivästä xxkuuta xxxx [kahden vuoden kuluttua sen voimaantulosta].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja